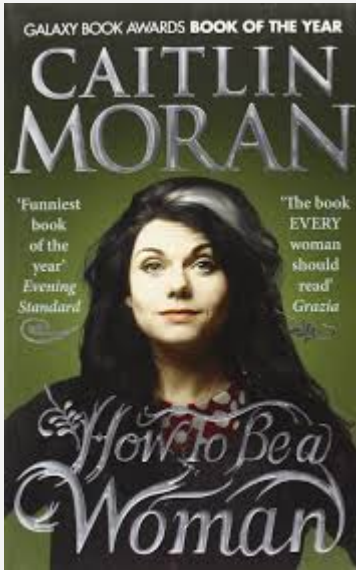

How to be a woman door Caitlin Moran

Van een lezeres uit mijn netwerk kreeg ik over dit boek te horen, dat zij er eigenlijk niks aan vond. Het ging veel te veel over Caitlin Moran's jeugd. Ja, in Engeland is zij blijkbaar bekend, dus dan vindt men het daar interessant. Er was te weinig algemeen over de *condition féminine* in het boek.

Van mijn goede vriendin in Nijmegen kreeg ik te horen dat Moran super gaaf is en dat ik het boek per sé moest lezen. Want edgy feminisme.

Van mijn man kreeg ik te horen "Vrouwenhumor", als ik weer een keer hardop zat te lachen bij het lezen van dit boek.

Zoals je ziet, het boek spreekt - ondanks zijn bestseller-status - niet iedereen aan. Mij dus wél.

Alle drie mijn informanten hadden gelijk: *How to be a woman* gaat inderdaad erg over Moran's jeugd (hoe zij een vrouw werd), is ook wel enigszins *edgy* (Moran gaat naar stripclubs, zuipt behoorlijk en laat de glimlachende pilletjes ook niet staan) en zit vol vrouwenhumor (over je lipstick in de plee laten vallen, sigaretten aan het verkeerde eind aansteken bij een poging om cool te zijn en andere pijnlijkheden).

De structuur in het meeste van het boek is dat per hoofdstuk een thema wordt aangesneden aan de hand van autobiografie van Moran, waarbij zij - met veel humor - van het persoonlijke naar het politieke gaat door niet alleen te reflecteren over haar eigen leven, maar ook deze reflectie meer algemeen te maken. Daardoor worden de algemene reflectie ook meer *grounded*. En ik heb de autobio-stukjes met veel plezier gelezen: ze zijn echt goed geschreven: Moran kan zowel levendige beelden oproepen uit haar leven, maar ook de bijbehorende emoties heel invoelbaar maken. Ontroerend is niet alleen de beschrijvingen van de eenzame, dikke puber, maar ook van hoe zij zowel moeder wordt (van twee gekoesterde dochters) als niet-moeder (door een abortus). Heel erg grappig zijn de verhalen van de jonge Moran, die haar eerste treden maken in de muziekjournalistiek en de liefde en daarbij heel erg bezig is met cool zijn. Je merkt in haar vlotte pen, dat zij journalist is, maar zij kan veel meer dan alleen opiniërend schrijven! Wanneer komt haar eerste novelle?

Maar wat spreekt mij vooral aan in *How to be a woman*? Ik vind het erg prettig om een keer een boek te lezen dat zich bezig houdt met feminisme door te verwijzen naar alledaagse (en minder alledaagse herinneringen, zoals kinderen baren) ervaringen met het vrouw zijn, gekoppeld aan een reflectie die voor een keer *niet* academisch is (al zag ik wel een enkele 'otherness' langskomen). Persoonlijk ga het lezen van een boek mij een soort gevoel van anti-zwaarheid, terwijl het wel degelijk aanzette tot nadenken over je eigen houding t.a.v. bijvoorbeeld Burlesque en strippers. Op die manier maakt het boek het nadenken over het feminisme aantrekkelijk voor 'gewone' mensen en verankert het ook het feminisme in het 'gewone' leven.

Dus: lezen, vooral als je naast een strijdbare inborst ook van een goed verhaal en/of een goede grap houdt!

Uitgeverij Harper Perennial, 2011
pagina's 305
ISBN 978 0062 124 296

Recensie door Jonna, 26 januari 2013

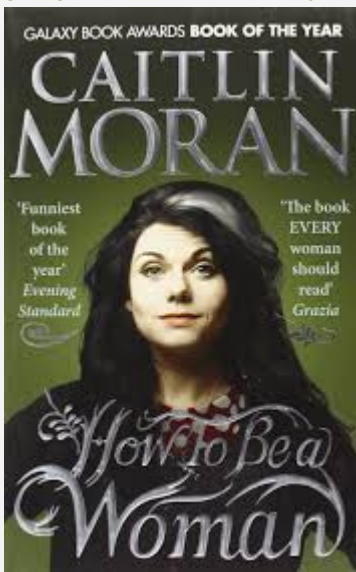
Nieuwsbrief Maart 2012

Beste leensters en andere belangstellenden,

Vlak na het uitkomen van de vorige nieuwsbrief overleden kort na elkaar twee schrijfsters. De Nederlandse **Doeschka Meijzing** (64 jaar) schreef vooral romans en verhalen, maar ook poëzie (*Paard, heer en mantel*). Met haar laatste roman, *Over de liefde* (2008), won ze zowel de AKO literatuurprijs als de Opzij literatuurprijs en de Bordewijkprijs. Haar voorbije relatie met Xandra Schutte was er de inspiratiebron voor. In de bibliotheek staan al haar boeken.

Op het tafeltje met boeken dat ik voor haar had verzorgd, had ik ook de zojuist kado gekregen dichtbundel *Einde en begin* van **Wisława Szymborska** neergezet, samen met nog een aantal andere bundels van haar. Het bleek een voorzienige blik. De Poolse Nobelprijswinnares is diezelfde dag ook overleden, op 88-jarige leeftijd. Meer over deze prachtige vrouw in de februari-brief.

Maart is altijd een drukke vrouwen- en boekenmaand. *Internationale vrouwendag* op 8 maart, en de boekenweek (thema: vriendschap en andere ongemakken) is dit jaar van 14 tot 24 maart. Rondom beide gebeurtenissen wordt er veel georganiseerd en er verschijnen diverse nieuwe boeken.

Een opvallend leuk boek is dat van **Caitlin Moran**, *How to be a woman?*, dit weekend ook in het Nederlands uitgekomen. Ze rekt graag af met alle clichés over vrouwen en vindt dat iedere vrouw feministe moet zijn. De enige voorwaarde is dat je de vragen 'heb je een vagina?' en 'wil je daar iets over te zeggen hebben?' met 'ja' beantwoordt. Vrouwen moeten net zo vrij zijn en net zo'n leuk leven kunnen leiden als mannen. Feminisme kan niet al uit de mode zijn, dus wil ze er voor zorgen dat het weer 'cool' wordt, ook voor jonge vrouwen. Haar makkelijk leesbare boek (ze won er in Engeland de Galaxy Award mee) is deels een manifest, en deels haar openhartige levensverhaal van onwetende tiener naar militant feministe. Ze maakt van 'feminisme' een tastbaar, concreet begrip en heeft het niet zozeer over de 'grote' vrouwenproblemen, maar over het dagelijks bestaan waarin vrouwen voortdurend aangespoord worden om veel geld uit te geven aan hun uiterlijk, en economisch geëxploiteerd worden ten koste van zichzelf. Herkenbare en grappige voorbeelden te over, van een leuk mens. Op 8 maart interviewt Opzij's Femke van Wiggen Caitlin Moran live on stage in het Compagniecafé in Amsterdam (Kloveniersburgwal 50), waarna ze met Stine Jensen, Margriet van der Linden en Nazmiye Oral in gesprek zal gaan

over de fun in hedendaags feminisme.

Over de nieuwe roman van **Mensje van Keulen**, *Liefde heeft geen hersens*, wordt overal gezegd: prachtig. Het verhaal begint rustig. Romy, recent weduwe geworden, treft haar buurvrouw Irma levenloos aan als ze op een vrijdagochtend bij haar langs gaat. De poes is weg en er lijkt wat veranderd in het appartement. Dan komt Harro, de huismeester erbij, en andere personen in het leven van Romy. Langzaam groeit de geladenheid. Iedereen en alles wordt van belang. Maar ook: hoe is Irma aan haar eind gekomen? Bijna iedereen kan een motief worden toegeschreven, en hebben ze een alibi? Mensje van Keulen is in staat zonderlinge mensen op zo'n manier te beschrijven dat ze normaal lijken, en het geweld en stille verdriet achter het gewone leven in woorden uit te drukken. *Liefde heeft geen hersens* gaat over vele facetten van de liefde.

In Trouw stond afgelopen weekend een artikel over twee Amerikaanse schrijfsters die beide een roman hadden geschreven

tegen de achtergrond van een oerwoudachtige omgeving. Ann Patchett's **Staat van verwondering** speelt zich af in het Amazoneregenwoud, Karen Russell's **Swamplandia!** op de ontoegankelijke eilanden van de Everglades. Beide schrijfsters gebruiken de moerasachtige omgeving als metafoor voor de vrouwelijke seksualiteit, maar op een heel verschillende manier. Ann Patchett (1963), auteur van 5 eerdere romans, schrijft stijlvol, laat Marina, haar hoofdpersoon, een psychologische queeste ondernemen en snijdt ondertussen serieuze ethische zaken aan rond wetenschap en macht. Karen Russell (1981), wiens debuut dit is, is minder bedeesd. Met jeugdige frisheid, humor en originaliteit is ze bereid de duistere kanten van seksualiteit niet uit de weg te gaan. Ava, haar hoofdpersoon, kan alleen haar weg vinden als ze leert om illusie en werkelijkheid te onderscheiden. Een artikel en boeken die de nieuwsgierigheid prikkelen om ze te gaan lezen.

Van de biografie van Joke Smit, *Marja Vuijsje*, is begin deze maand **Ons kamp** verschenen. Haar vader overleefde Auswitsch omdat hij zo mooi trombone kon spelen. *Ons kamp* is een familiegeschiedenis van drie generaties Vuijsje voor, tijdens en na de Jodenvervolging. Niet zozeer een boek over vrouwen, maar wel het levensverhaal van vader Nathan en de relatie met z'n dochter Marja Vuijsje. Na de oorlog bleef vader zijn familiekring dagelijks bestoken met een heel repertoire kampverhalen, verteld zonder enige emotie. Dit tot ergernis van Marja, die pas later begrijpt dat het zijn manier is geweest om er niet aan te bezwijken. Er werd steeds over het kamp verteld, maar helemaal niet over de oorlog, of over de ouders, een broer en een zus die niet zijn terug gekomen. Vier broers en hun kinderen overleefden de oorlog. Ze kregen hun oude bakkerij niet terug en ook geen compensatie. Omdat ze niet zwak of zielig wilden zijn, hebben ze hun eigen weg gezocht en veelal ook gevonden. Bovendien hebben ze Adolf Hitler ruimschoots overleefd. Nathan werd weer bakker, Bert en Herman werden journalist, Flip jr hoofdredacteur van *Intermediair*, Hans directeur van het Joods Maatschappelijk werk. En in de jongere generatie: Robert is romanschrijver, Hagar Peeters dichteres en Marja freelance journaliste. Ze werkte als redacteur voor Opzij, was redactiechef van 'Met het oog op morgen' en schreef dus de biografie over Joke Smit. Wim Brands had op 19 februari een interview met haar in het programma 'Boeken'.

In februari is verschenen **Penseelprincessen en broodschilderessen**. In de loop van de 19e eeuw kwamen vrouwelijke kunstenaars, meer dan in de eeuwen daarvoor, op de voorgrond te staan. Ze werden lid van kunstenaarsverenigingen en konden voorzichtig aan de academies voor beeldende kunst binnentreden. Zo'n 1100 vrouwen beoefenden in de 19e eeuw de beeldende kunst. De meesten zijn na hun dood vergeten. Ook in de hedendaagse kunstgeschiedschrijving is hun positie en ontwikkeling onderbelicht gebleven. Het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie heeft samen met de Mesdagcollectie en Paleis Het Loo een dubbeltentoonstelling georganiseerd om de vele vrouwelijke kunstenaars die in de 19e eeuw actief waren onder de aandacht brengen. In Apeldoorn (18-2 t/m 27-5-2012) komt de nadruk te liggen op de schilderessen aan en rond het hof, en in Den Haag (30-5 t/m 28-8-2012) zal het werk worden getoond van de vele professionele kunstenaressen. Het boek *Penseelprincessen en broodschilderessen* hoort bij beide tentoonstellingen en verschaft nieuwe inzichten over de positie van Nederlandse kunstenaressen in de 19e eeuw.

In het kader van Internationale Vrouwendag is in **Nieuw Dakota**, een platform voor hedendaagse kunst aan het IJ in Amsterdam-Noord, een groepstentoonstelling ingericht met het werk van 8 vrouwelijke kunstenaars. Samenstelster Tanya Rumpff: Over het algemeen kun je zeggen dat kunstenaars door hun werk een visie geven op de wereld, en het leven. Als een kunstenaar toevallig een vrouw is, dan geeft zij met het kunstwerk iets prijs van hoe zij als vrouw in de wereld staat. Werk van 8 vrouwelijke kunstenaars moet dus wel een idee geven hoe een vrouwelijke blik op het leven zou kunnen zijn. Het valt haar ook op vrouwen vaak een andere werkhouding hebben dan mannen, taaier, volhouden tot het bittere einde, ook in barre omstandigheden. Omvat het kunstenaarschap voor vrouwen, meer dan voor mannen, het hele leven?

Activiteiten:

- op 7 maart organiseert SLAU in theater Rasa een avond over 'vriendschap' met o.a. Rudi Wester die na vele reisverhalen debuteert met een roman **Vriendinnen van vroeger. Vrouwen van nu**, het verhaal van een vriendinnenclub door dik en dun. Tijdens een weekend ontdekken ze dat vriendschap een breekbaar begrip is.
- op 10 maart komt *Tess Gerritsen*, arts en internationaal bestsellerauteur, bij Selexyz Broese haar nieuwste boek-thriller **Het stille meisje** signeren
- op 9 maart speelt in Vredenburg Leeuwenbergh **Maria Markesini**, tot voor kort een uitsluitend klassiek pianiste. Voor aanvang van een recital blesseerde ze haar hand en vroeg aan het publiek of ze in plaats van een pianoconcert voor hen pop, jazz en chansons mocht zingen. Ze verblufte alles en iedereen en laat sindsdien keer op keer een onvergetelijke indruk achter. Een geweldig verhaal van een eigenzinnige vrouw
- op 28 maart speelt in de stadsschouwburg **Jaloezie**, waarin 3 vrouwen (Anne Wil Blankers, Anneke Blok, Hannah Hoekstra) strijden om dezelfde man. In grimmige, triomfantelijke of wanhopige e-mails spuwen ze hun emoties en ontwikkelen toch een wonderlijk soort vriendschap. Het goed geacteerd toneelstuk probeert ook inzicht te geven in de aard van de emotie jaloezie. Het vrouwelijke geslacht komt er niet zo heel goed vanaf, ze zouden in hoge mate zelf verantwoordelijk zijn voor hun leed, doordat ze zich lenen voor het ontrouwe gedrag van mannen.
- activiteiten in het kader van 8 maart zijn te vinden op womeninc.nl en via vrouwendag.nl

Op 7 maart is er in de bibliotheek een kennismakingsbijeenkomst voor een nieuwe leesgroep. Ditmaal wil Maud Hollants een **leesgroep** beginnen voor senioren rond **actuele literatuur**. Ze had al eerder dergelijke groepen begeleid en wil er nu in de vrouwenbibliotheek een vervolg aan geven met als rode draad *heden en herinnering*. Op het programma heel recente romans van vrouwelijke schrijvers zoals *Blindgangers* van Joke Hermsen, *De stad der Engelen* van Christa Wolf, maar ook *Het sleutelooi* van Hella Haasse. Voor informatie een folder en/of aanmelding: Maud Hollants, tel. 030-2732109 of ma.hollants@planet.nl.

Gezien de beperkte openingstijden ligt de leenperiode voor boeken niet vast. Als je een boek langer dan een maand wilt lenen, wil je dan n.a.v. deze aankondiging een mailtje sturen om dit te laten weten. De brievenbus als retour-medium werkt prima.

De leenbijdrage voor 2012 is vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ing banknr 9266995 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2012'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek.

U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 februari 2012

